

ВИШЕДЕЦЕНИЈСКО АКТИВНО СУДЕЛОВАЊЕ У РАДИО ЕМИСИЈАМА

Радио (од новолатинске речи *radium*) је уређај за пренос сигнала између двеју удаљених тачака, уз помоћ електромагнетских таласа. Тај појам обухвата и радиодифузију, код које се преносе звучни и говорни сигнали.

Према Детлеву Шеткеру, радио је медиј заснован на бежичној комуникацији преношењем речи и тонова. „Посредством радио предајника и одговарајуће техничке опреме емитује се садржај који много људи истовремено може да слуша преко својих пријемника“.²⁰⁴

Радио је једно од најмоћнијих и најраспрострањенијих средстава масовног комуницирања²⁰⁵ и брзог, ефикасног реаговања на дневне догађаје. Има често веома велики домет, а захваљујући транзисторским пријемницима изузетну приступачност и економичност.²⁰⁶

Судећи према делу *Библиографије* о стручној и научно-популарној активности М. С. Димитријевића, која испрва не бележи датуме и време емитовања,²⁰⁷ први пут се огласио на Радио Београду II, 1984, када је говорио о Јупитеру, планети жућкасто белог сјаја.

Наредне, 1985, на истом радију, у више различитих емисија, излаже чињенице о планетама: Сатурну, последњој познатој старим народима, која има плавичасто бели сјај, потом Урану, првој откривеној у модерном добу; Нептуну, чије је откриће, поетски именовано као „указивање на њега врхом пера“ (Левверје је прорачунао положај непознате планете и када је Гале погледао кроз телескоп она је била управо ту); и Плутону, који је у то време био планета, а 2006. је изгубио тај статус. На крају овог низа емисија говорио је и о утицају комета на Земљу, с обзиром да се следеће, 1986, очекивао долазак Халејеве комете.

Године 1986, казивао је о астероидима, који су проучавани на Астрономској опсерваторији у Београду, чији су истраживачи открили оне који носе имена као што су: *Србија, Београд, Звездара, Миланковић, Тесла*...²⁰⁸

Јубиларне 1987, када се прослављала стогодишњица оснивања Астрономске опсерваторије, са Радио Београда I, Димитријевића су позвали да изложи историјат настанка и развоја Опсерваторије. Тада је био веома ангажован у бројним организационим пословима поводом ове импозантне годишњице, различитим подухватима, као председник Научног већа, што се уосталом, може видети из његове богате личне архиве, која се највећим делом налази на Астрономској опсерваторији.

204 *Лексикон савремене културе* (...), стр. 578.

205 „Радио Београд данас надире са свих страна, делимично и из будућности: говори, пева и свира на сав глас, у свако доба дана и ноћи. (...) има све одлике значајног европског радијског центра. Узрастао је до нивоа прворазредне националне установе, која са милионским аудиторием остварује комуникацију раније непознатих квалитета и могућности.“ – Мр Миливоје Павловић, *Звучна слика столећа које долази*, у књизи *Дежурно ухо епохе (Радио Београд 1924-1999)*, приредио Миливоје Павловић, Радио телевизија Србије, Београд, 2000, стр. (7).

206 Из наставе *Историја новинарства*, на Факултету за културу и медије Мегатренд универзитета од 2006. до 2010.

207 У почетку, наслови библиографских јединица о учешћу на радију су регистровани углавном описно и непотпуно, па се само у тим назнакама може видети о чему је било речи у Димитријевићевим казивањима

208 Види М. С. Димитријевић, *Српски астрономи у индексу научних цитата у XX веку*, Задужбина Андрејевић, Београд, 2005.

После две године (1989), на таласима Радио Београда II, Димитријевић беседи о тада актуелним вороњежским ванземаљцима.²⁰⁹ Тада је велику пажњу јавности изазвала вест из Вороњежа, у Русији, да су нека деца видела космички брод са ванземаљцима, што се касније показало као њихова чиста измишљотина.

Надаље, Димитријевић много пута учествује у програмима Радио Београду и других медија; при том суделује у емисијама као што су: *Недељне научне новости*, *Светови науке*,²¹⁰ *Будућност која се догодила*, *Програм за младе*, *Београдска разгледница*, *Из дана у дан*, *Ризница* и друге...²¹¹

209 Радио Београд II, 16. IX 1989, 7-8 часова ујутру.

210 Радио Београд, 16. II 1990 и 25. II 1990.

211 Н. Цветковић, *Астроном – песник – друмовник М. С. Димитријевић*, стр. 662-665.